

C. Loch

ONS KENMERK: 00571637
UW KENMERK:
UW BRIEF VAN: 15 november 2018
BEHANDELD DOOR:
ONDERWERP: vervolgvragen art. 43 RvO over dreigend tekort jeugdhulp
AANTAL BIJLAGEN:
DATUM: 11 december 2018
VERZ. 11 december 2018

Beste mevrouw Loch,

In antwoord op uw brief van 15 november 2018 vindt u hieronder de beantwoording van uw schriftelijk gestelde vragen over een dreigend tekort binnen de jeugdhulp.

Vraag 1

In de beantwoording op vraag 1 wordt aangegeven dat u een lichte stijging in het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt ziet, dat er tarieven zijn geïndexeerd en dat de toestroom niet volledig stuurbaar is. Het lijkt er door dit antwoord op alsof u tussentijds geen enkele invloed heeft op het verloop. Wij zouden van u willen horen wat de tussentijdse ijkpunten of meetmomenten gedurende het jaar zijn om deze kosten onder controle te houden. Met andere woorden: Welke stuurmiddelen heeft de wethouder en hoe kan hij de raad hiervan op de hoogte houden?

Antwoord

De bestuurscommissie Jeugd wordt elke vergadering (maandelijks m.u.v. het zomerreces) bijgepraat over de stand van zaken van de monitoring in de regionale jeugdhulp. Een aantal keer per jaar wordt ingegaan op de daadwerkelijke cijfers, bijvoorbeeld rondom een herijking van de deelbegroting Jeugd. Er zijn echter veel onzekerheden waardoor er geen volledig zicht is op de mate waarin de budgetten worden benut.

Vraag 2

Wij zien een behoorlijk verschil in de hoogte van het tekort. Dit is ook besproken in de Informatievergadering Samenleving op 11 oktober jl. In deze vergadering geeft u aan dat het gaat over 'enkele tonnen', namelijk 450.000 euro, terwijl u in de

POSTADRES
Gemeente Heusden
Postbus 41
5250 AA Vlijmen

BEZOEKADRES
Julianastraat 34
Vlijmen

T (073) 513 17 89
F (073) 513 17 99
E INFO@HEUSDEN.NL

DIGITAAL LOKET
www.heusden.nl

Bankrelatie
NL54BNGH0285003909

beantwoording op onze vragen aangeeft dat het om 1.200.000 euro gaat. Hoe verklaart u dit verschil?

Antwoord

In de Informatievergadering is aangegeven dat een eerste analyse van de data waarop de regioprognose van de kosten Jeugdzorg voor Heusden is gebaseerd significante verschillen vertoont met de data die in de eigen database van Heusden staat. Daarom is het college niet overtuigd van de betrouwbaarheid van de regioprognose. Aangegeven is dat er op basis van de eigen data mogelijk een verschil van enkele tonnen kan zijn in de prognose van de regio en de daadwerkelijke realisatie van 2018. Hier is op dit moment nog geen zekerheid over te geven. Er is actie in gang gezet om te kunnen verklaren waarom de data van Heusden verschilt met die van de Regio. Het blijft een prognose en definitieve zekerheid kan pas gegeven worden als de realisatiecijfers van 2018 bekend zijn.

In het overzicht hieronder is nog een keer aangegeven waar de genoemde bedragen betrekking op hebben:

Regioprognose Heusden kosten Jeugdzorg 2018	€ 7.548.000	Vershil t.o.v. prognose regio
Begroting Heusden kosten Jeugdzorg 2018	€ 6.321.000	€ 1.227.000 -/-
Integratie uitkering Heusden Jeugdzorg 2018	€ 7.091.052	€ 456.948 -/-

- De **± € 1.200.000** die genoemd is, is het tekort dat dreigt t.o.v. de begroting van Heusden voor de kosten van de Jeugdzorg in 2018 als de prognose van de regio correct is. De lokale begroting 2018 van Heusden is in 2017 opgesteld op basis van verwachte uitgaven aan jeugdhulp.
- De **± € 450.000** die genoemd is, is het tekort dat geprognoseerd is door de regio t.o.v. de Integratie uitkering die Heusden voor jeugdzorg heeft ontvangen. De regionale deelbegroting Jeugd is een budget-neutrale begroting en gaat uit van de integratie-uitkering sociaal domein Jeugd (het totaal beschikbare budget voor jeugdhulp).

Vraag 3

Op onze vraag om aan te geven welke maatregelen (direct) getroffen worden wordt slechts 1 maatregel genoemd. In de Informatievergadering Samenleving kreeg de wethouder een vergelijkbare vraag van een andere partij, waarop ontwijkend werd geantwoord. Toch dringen wij nogmaals, nu via de officiële route, aan op een lijst met te nemen maatregelen om de financiële consequenties beheersbaar te houden, zodat de gemeenteraad haar controlerende taak naar behoren kan uitvoeren. Welke van deze maatregelen worden op korte termijn uitgevoerd en hoe wordt de raad hiervan op de hoogte gehouden?

Antwoord

In de informatievergadering heeft de wethouder aangegeven dat er onderzocht wordt welke maatregelen lokaal ingezet kunnen worden. Daarbij wordt gekeken naar 3 soorten maatregelen:

Beheersmaatregelen

- Samenwerking met huisartsen/jeugdartsen intensiveren
- Samenwerking met onderwijs intensiveren
- In gesprek met opvallende diagnose-stellers en behandelaars
- Intervisie consultants
- Kritisch op eigen werkwijze

Out-of-the-box oplossingen

- Ontschotting Wmo-Jeugdzorg-Arbeidsparticipatie
- Kijken naar de bedoeling i.p.v. naar de behandeling
- Eén gezin, één plan staat centraal
- Denken in businesscase modellen

Verschuiving van individueel curatief naar collectief preventief

- Intensieve samenwerking en projecten met partners dichtbij toekomstige zorgbehoevenden
- Innovatie de ruimte geven
- Investeren in preventie / hulp / ondersteuning aan de voorkant
- Voorkomen is beter dan genezen (en vaak goedkoper)
- Kosten en maatschappelijke opbrengst kritisch afwegen en keuzes durven maken

Ook op regionaal niveau wordt onderzocht welke maatregelen kunnen worden genomen. Een aantal beheersmaatregelen is reeds opgestart:

- een regionaal schakelteam bij de toegang voor een extra paar ogen bij duurdere jeugdhulptrajecten;
- regionale tool waarmee de toegang inzicht heeft in kosten van de jeugdhulp¹ ;
- uitbreiding van de regionale kwartaalrapportages naar de managers van de toegang, zodat er beter inzicht is in de aard en mate van toegewezen jeugdhulp;
- inzicht in aanbod van het voorliggend veld²;
- inzetten van de regionale arbiter bij discussie met aanbieder over de in te zetten jeugdhulp of bij herhaald inzetten van duurdere trajecten bij medische verwijzingen;
- regionaal traject, waarbij jeugdhulp op grensvlak met onderwijs beter in kaart wordt gebracht, zodat jeugdhulp wordt ingezet als aanvulling op ondersteuning die door onderwijs geboden zou moeten worden;
- meerjarig regionaal traject dat zich richt op het vervangen van verblijf binnen een instelling door andere zorgvormen, bijvoorbeeld gezinshuizen of intensief ambulante trajecten;
- bijsturing van de kosten voor jeugdhulp bij lichtverstandelijke beperking door het regionale contractmanagement en de aanbieders;
- materiële controle bij alle aanbieders op o.a. urenregistratie en cliëntdossiers;

¹ In Heusden is al sinds 2015 inzichtelijk voor de toegang wat de kosten zijn van de diverse vormen van jeugdhulp en Wmo.

² Door de samenwerking die er binnen Bijeen is, is dit voor onze gemeente minder relevant.

- financiering 18+ cliënten opschonen, om te zorgen dat alleen jeugdigen die echt verlengde jeugdhulp nodig hebben deze hulp ontvangen en anders overgaan naar andere financieringsvormen zoals Wmo of Wet langdurige zorg³.

Zodra de bestuurscommissie Jeugd een terugkoppeling heeft van de beheersmaatregelen zullen wij dit via de periodieke raadsinformatiebrief over de stand van zaken in het sociaal domein communiceren.

Naast de regionale beheersmaatregelen is er ook lokale inzet met als doel om te komen tot efficiënte en effectieve jeugdhulp (en dus tot beheersing van de kosten) zoals de inzet van 'out-of-the-boxmaatwerk', dyslexiepreventieprogramma Bouw! en een 2-jarige pilot met een screener dyslexie. Ook de samenwerking rondom de lokale en regionale backoffice en de daarbij behorende bestandsvergelijking kan worden gezien als een beheersmaatregel.

Vraag 4

In de Informatievergadering Samenleving van 11 oktober jl. werd door de wethouder gesproken over een aantal goede initiatieven die Heusden heeft voortgebracht, die nu landelijk uitgerold worden en dat het hierdoor aannemelijk is om te denken dat we in Heusden voorop lopen voor wat betreft het uitvoeren van de nieuwe visie op jeugdzorg.

Welke rol neemt Heusden in het Samenwerkingsverband Hart van Brabant? Pakt Heusden hiermee ook daadwerkelijk de handschoen op om ook in andere gemeenten, zoals het grotere Tilburg, zaken in beweging te krijgen? Versterken de gemeenten in het samenwerkingsverband elkaar? Of neemt Heusden hierin een afwachtende rol aan en laat het zich leiden? Wat levert het samenwerkingsverband de gemeente Heusden nu concreet op?

Antwoord

Heusden is in de regio trekker van het 'out-of-the-box maatwerk'. Hierbij wordt er ondersteuning ingezet die niet altijd jeugdhulp of Wmo is, maar die wel bijdraagt aan het resultaat waar de inwoner naartoe wil. Te denken valt aan het aflossen van schulden of inzetten van een hulphond. Een praktische en concrete aanpak die soms een uitzondering op de regel is, levert vaak een snel en duurzaam resultaat op. Ook wordt hiervan het maatschappelijk rendement berekend en zijn we op zoek naar het leereffect hiervan. Een uitzondering geeft aan waar er knelpunten zitten en dit geeft inzicht in mogelijke verbeteringen in het sociaal domein. Hierin loopt onze gemeente ook landelijk voorop. De komende periode wordt de werkwijze van 'out-of-the-boxmaatwerk' regionaal breder uitgerold⁴ en ook hierbij is Heusden actief betrokken.

Verder is het 'beschikkingsarm' werken zo'n voorbeeld van een initiatief waarin onze gemeente zowel in de regio als landelijk een van de pioniers is. Er zijn meerdere gemeenten die informatie opvragen over hoe we een aantal zaken in het sociaal domein of rondom jeugdhulp hebben georganiseerd. Zo is onlangs nog de gemeente Veldhoven op werkbezoek geweest.

In de regionale samenwerking is Heusden, afhankelijk van het onderwerp, trekker of juist wat meer volgend. Het is onmogelijk om verbeteringen op alle aspecten binnen de jeugdhulp en het sociaal domein in één keer door te voeren. Het

³ Dit is in Heusden al ingericht. Er wordt al periodiek gecontroleerd of 18-jarigen terecht jeugdhulp ontvangen.

⁴ Tijdens de regionale 2-daagse sociaal domein op 3 en 4 oktober jl. is het 'yoghurtpact' gesloten. Dit was de start van een regionaal integraal 'out-of-the-boxmaatwerkbudget'.

voordeel van een regionale samenwerking is dat hierin kan worden geleerd van andere gemeenten, waardoor een uitrol in de eigen gemeente soepeler verloopt.

Vraag 5

Tenslotte wordt in de beantwoording van onze vragen op 30 oktober jl. aangegeven dat Heusden meedoet aan de lobby naar het Rijk voor structureel meer geld vanuit de overheid, omdat de Regio Hart van Brabant dit steunt. Dit antwoord wordt echter niet beargumenteerd. Waarom denkt u dat meer geld de juiste structurele oplossing is?

Antwoord

De landelijke lobby voor structureel meer middelen wordt gesteund door de hele regio Hart van Brabant, dus ook door Heusden. De landelijke lobby speelt in op de trend dat jeugdhulp duurder is geworden en dat er meer jeugdigen in jeugdhulp zitten. Ook wij zien dat de cumulatieve korting op het totale budget op termijn tot financiële tekorten kan leiden. Voor het doorvoeren van innovaties, die uiteindelijk leiden tot betere en effectieve opvoed- en opgroeiondersteuning en jeugdhulp, is in de beginfase regelmatig meer budget nodig. Vaak moet een vernieuwing worden opgezet naast het bestaande om ervoor te zorgen dat er ondersteuning aan gezinnen geboden blijft ('zachte landing'). Ook is het rendement van vernieuwingen meestal pas op lange termijn merkbaar.

Met vriendelijke groet,

het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees